

ΒΟΥΛΗ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΩΝ
ΔΙΕΥΘΥΝΗ ΚΟΙΝΟ ΙΟΥΝΙΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ
Αριθμ. Πρωτ. ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ 7225
Ημερομ. Καταθέσεως 25.7.16

Αθήνα, 25 Ιουλίου 2016

Ερώτηση

Προς τον: α) Υπουργό Οικονομικών

β) Υπουργό Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού

γ) Υπουργό Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων

Θέμα: Μεγάλο κόστος για την Ελλάδα η συνεχιζόμενη φυγή Ελλήνων στο εξωτερικό

Οι Έλληνες, που έφυγαν στο εξωτερικό την οκταετία της οικονομικής κρίσης (2008 – 2016), προσφέρουν στις χώρες υποδοχής σημαντικά οφέλη, τα οποία προέρχονται από την παροχή υπηρεσιών σε διάφορους τομείς και σε πεδία υψηλής κατάρτισης και τα οποία μετασχηματίζονται για τις χώρες αυτές και σε οικονομικά οφέλη. Πιο συγκεκριμένα, τελευταίες εκτιμήσεις αναφέρουν ότι η συνεισφορά των Ελλήνων του εξωτερικού στα κράτη, όπου μετανάστευσαν, αγγίζει τα 50 δισ. ευρώ, ένα ποσό το οποίο αναλογικά θα καρπωνόταν η Ελλάδα προς όφελος του δικού της φθίνοντος ΑΕΠ.

Σύμφωνα με στοιχεία από τη μελέτη της Endeavor Greece (ελληνικό παράρτημα ενός διεθνή μη κερδοσκοπικού οργανισμού στήριξης της επιχειρηματικότητας), το πρώτο εξαγώγιμο ελληνικό «προϊόν» είναι το εγχώριο ανθρώπινο δυναμικό. Σε συνδυασμό με πρωθύστερη μελέτη της Τράπεζας της Ελλάδος, εκτιμάται ότι τουλάχιστον 350.000 έως και περισσότεροι από 420.000 Έλληνες έχουν μεταναστεύσει, καταλαμβάνοντας δυστυχώς σε όρους αξίας την πρώτη θέση όλων των εξαγόμενων «προϊόντων» της χώρας. Η συνεισφορά τους στο ΑΕΠ των χωρών υποδοχής (κυρίως Γερμανία και Βρετανία) υπολογίζεται ετησίως σε 12,9 δισ. ευρώ και 9,1 δισ. ευρώ σε φορολογικά έσοδα, εκ των οποίων 7,9 δισ. ευρώ σε φόρους εισοδήματος και εισφορές και 1,2 δισ. ευρώ σε ΦΠΑ. Με βάση τις εν λόγω εκτιμήσεις, προκύπτει ότι την περίοδο 2008-2016, η Ελλάδα έχει απωλέσει τουλάχιστον 50 δισ. ευρώ ΑΕΠ, εξαιτίας της αναγκαστικής μετανάστευσης των παιδιών της.

Είναι γνωστό, ότι το μεγαλύτερο μέρος των Ελλήνων, που διέφυγαν στο εξωτερικό είναι κυρίως νέοι με υψηλό μορφωτικό επίπεδο και επιστημονική κατάρτιση, αφού το 75% είναι πτυχιούχοι τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, εκ των οποίων πολλοί διαθέτουν μεταπτυχιακές σπουδές, ενώ ανάμεσά τους βρίσκεται μεγάλος αριθμός αποφοίτων της Ιατρικής και του Πολυτεχνείου. Συγκεκριμένα, 190.000 Έλληνες πτυχιούχοι ανώτατης εκπαίδευσης εργάζονται στο εξωτερικό, οι οποίοι αντιστοιχούν στο 15% του συνόλου των 1.274.000 πτυχιούχων στην Ελλάδα, γεγονός που πλήττει σφόδρα την ελληνική οικονομία και κοινωνία. Εδώ αξίζει να σημειωθεί, ότι το ελληνικό κράτος χάνει επιπλέον και την ευκαιρία να αξιοποιήσει τη δημόσια δαπάνη, που έχει προσφέρει για την εκπαίδευση αυτών των ανθρώπων, η οποία ανέρχεται σε 8 δισ. ευρώ.

Σύμφωνα και με στοιχεία της ICAP, το οικονομικό πλήγμα, που δέχεται η χώρα από την μεταναστευτική ροή Ελλήνων της κρίσης, αποτυπώνεται και στο γεγονός ότι για κάθε 200.000 μετανάστες, οι οποίοι προφανώς δεν μετέχουν στην εγχώρια αγορά εργασίας, οι ετήσιες απώλειες φόρων και εισφορών για το ελληνικό κράτος είναι περί τα 2 δισ. ευρώ, ποσό που αντιστοιχεί στα 2/3 περίπου του ΕΝΦΙΑ, που βεβαιώνεται, ή στο 20% των εισφορών, που εισπράττει το ΙΚΑ.

Το Ποτάμι πιστεύει, ότι η επιστροφή αυτού του εξειδικευμένου και υψηλής κατάρτισης ανθρώπινου δυναμικού, με εργασιακή εμπειρία και εμπειρία ζωής στο εξωτερικό, είναι κάτι ιδιαίτερα σημαντικό για την ελληνική οικονομία, τόσο λόγω απώλειας ΑΕΠ, όσο και από πλευράς δυναμικής στην αναπτυξιακή πορεία της χώρας. Το ζήτημα είναι πάρα πολύ σοβαρό και εκτός της επιστροφής τους, πρέπει να αποτραπεί και η περαιτέρω αφαίμαξη της ελληνικής κοινωνίας από ένα ιδιαίτερα σημαντικό τμήμα της. Για το λόγο αυτό, είναι απαραίτητη η πραγματική ενεργοποίηση της Πολιτείας και η χάραξη πολιτικών, που να αποσκοπούν στη διευκόλυνση της επιστροφής αυτών που το επιθυμούν, καθώς και πολιτικών, που θα περιορίσουν την ένταση του φαινομένου της μετανάστευσης.

Με δεδομένο ότι:

- οι προοπτικές επαγγελματικής εξέλιξης και προόδου στην Ελλάδα λιγοστεύουν, τα ποσοστά ανεργίας παραμένουν αμείωτα και νέες θέσεις απασχόλησης δεν δημιουργούνται,
- η εργασιακή σταθερότητα και οι καλές εργασιακές συνθήκες τίθενται εν αμφιβόλω εν όψει και των νέων εξελίξεων, ενώ το υψηλό μη μισθολογικό κόστος συμπιέζει περισσότερο τους ήδη χαμηλούς μισθούς, κάτι που σπρώχνει τους νέους επιστήμονες σε άλλες χώρες,
- οι Έλληνες του εξωτερικού αδυνατούν να συνδεθούν με την ελληνική οικονομική και κοινωνική πραγματικότητα,

Ερωτάται ο κ. Υπουργός:

- 1) Υπάρχει και ποιο είναι το στρατηγικό σχέδιο της Κυβέρνησης για την επιστροφή και ανάσχεση του φαινομένου της μετανάστευσης νέων και υψηλά καταρτισμένων Ελλήνων στο εξωτερικό;
- 2) Ποιες πρωτοβουλίες και ποιες δέσμεις μέτρων προτίθεστε να αναλάβετε σε κάθε τομέα πολιτικής, προκειμένου η εγχώρια πραγματικότητα και αγορά να γίνει περισσότερο ελκυστική για τους Έλληνες του εξωτερικού, για να επιστρέψουν;
- 3) Με ποιους τρόπους η Πολιτεία επικοινωνεί με τους Έλληνες – μετανάστες, προκειμένου να διατηρήσει τους δεσμούς και να αξιοποιήσει τις γνώσεις και εμπειρίες τους στην αναπτυξιακή διαδικασία της χώρας;
- 4) Με ποιες θεσμικές παρεμβάσεις στους τομείς έρευνας, καινοτομίας και επιχειρηματικότητας σκοπεύετε να αναστρέψετε το φαινόμενο της διαρροής εγκεφάλων στο εξωτερικό, δίνοντας έμφαση στην αξιοποίηση των αποτελεσμάτων έντασης γνώσης, παραγωγής προϊόντων και υπηρεσιών υψηλής προστιθέμενης αξίας; Ποια χρηματοδοτικά εργαλεία και ποιες φορολογικά κίνητρα προσφέρονται στους νέους επιστήμονες και νέους επιτηδευματίες, για να παραμείνουν και να δραστηριοποιηθούν στη χώρα;

Οι ερωτώντες βουλευτές

Σπύρος Δανέλλης

Γιώργος Μαυρωτάς

Γρηγόρης Ψαριανός